BUDATÉTÉNYI
2012. TAVASZ
HÍRLEVÉL
A ZÖLD JÖVŐ KÖRNYEZETVÉDELMI EGYESÜLET
ÉS A BUDATÉTÉNYI POLGÁRI KÖR IDŐSZAKOS KIADVÁNYA

A ROZÁRIUM MEGÚJUL

A Budatétény Polgári Kör több mint tíz éve tevékenykedik a budatétényi Rozárium érdekében. Rendszeres kapcsolatot tartottunk fenn a kertet gondozó Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-Fejlesztő Intézettel. Kerekasztal beszélgetéseket szerveztünk a kerületi vezetéssel és a megfelelő minisztériumok között a rózsák érdekében. Évről évre rendeztünk kertbemutatóval összekötött koncertet, vagy rajzversennyel próbáltuk a kerületi ifjúság, szüleik és tanáraik figyelmét a rózsákra és a kert fennmaradására irányítani.

A Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjának 2011. évi pályázati kiírásának értelmében a Budatétényi Polgári Kör pályázatot adott be a Budatétényi ROZÁRIUM érdekében.

Felvettük a kapcsolatot a Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft-vel, ahol akkor még Szenci Győző úr volt az igazgató. Kérésünkre Boronkay Gábor kertészmérnök a rózsákkal foglalkozó munkatárs szakmai segítségével Lévai Pál és Zatykó Lajosné alelnökök közreműködésével kidolgoztuk és beadtuk a pályázatot.

A Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatala 2012. január 16-án „A Budatétényi Rózsakert – ROZÁRIUM – növényállományának részleges rekonstrukciója" céljára beadott pályázatot támogatásra érdemesnek minősítette. Ezt követően sor került a pályázati szerződés aláírására és ismét felvettük a kapcsolatot az Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft-vel ahol az új igazgató Kasztovszky Zoltán János igazgató úr fogadta a Budatétényi Polgári Kör Vezetőségét és biztosított minket a pályázatban vállalt feladatok sikeres lebonyolításáról.

Bejárás a Rozáriumban az érdeklődőkkel

A Fővárosi Környezetvédelmi alapból a pályázati szerződés aláírása után 1.319.560 Ft (egymillió-háromszáztizenkilencezer-ötszázhatvan forint) a Budatétényi Polgári Kör bankszámlájára megérkezett. A pályázati szerződés tartalmazza a külső forrást is 440.000 Ft (azaz négyszáznegyvenezer forint) amit a Kutató Intézet biztosít.

Összesen 1.759.560 Ft (azaz egymillió-hétszázötvenkilencezer-ötszázhatvan forint) költségvetésű környezetvédelmi pályázat lebonyolítása folyamatban van.

A rózsakertben a munkálatok elkezdődtek, és várhatóan április végéig befejeződnek.

Az elvégzett munkálatokról 2012. június 7-én csütörtökön délután 5 órakor lakossági fórum keretén belül fogunk tájékoztatást adni. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Kolláthné Hollóssy Rita elnök

DR. BORONKAY GÁBOR

A BUDATÉTÉNYI RÓZSAKERT NÖVÉNYÁLLOMÁNYÁNAK RÉSZLEGES REKONSTRUKCIÓJA

A XXII. kerületben, Budatétényben található rózsakert létrehozása óta Budapest legnagyobb alapterületű és legtöbb fajtát bemutató rózsagyűjteménye. A rozárium fenntartója az Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-Fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft., a kert 2,5 hektáron közel 1300 rózsafajtát mutat be.

A rózsakert 1964 óta a Főváros büszkesége volt, mert nem csak tudományos funkciót töltött be, mint fajtagyűjtemény, hanem tudomány-népszerűsítő szerepe is jelentős volt, az évi rendszerességgel megrendezett rózsakiállítások hatalmas tömegeket vonzottak. Ezek az események minden alkalommal kulturális társrendezvényeknek is helyet adtak, kezdetben kifejezetten a rózsával kapcsolatos tárgyakban, az utóbbi időben pedig, újjáélesztve a régi hagyományt, komoly- és könnyűzenei koncertek illetve borfesztiválok helye volt.

A rózsakert azonban az évek során veszített fényéből, mivel az igényes növényállomány fenntartására és pótlására nem jutott elegendő forrás. A kert növényállományának teljes felújítása utoljára 1994–1995-ös években történt, azóta a kényesebb fajták pótlására volt csak lehetőség.

A több mint 15 éves tövek lassan elöregedtek, fokozatos cseréjük elkerülhetetlenné vált. A Budatétényi Polgári Kör pályázata segítségével tudtuk elkezdeni ezt a jelentős munkát, mely nem csak egyszerűen a rózsafajták leszaporítását, és a kipusztult tövek pótlását jelenti, hanem egy komplex növényanyag-felújítást is. Ennek keretében végezzük az egyes ágyások teljes felújítását.

A munkát, mely komoly gyakorlatot igényel, olyan kertészekkel kívánjuk elvégeztetni, akik rendszeresen foglalkoznak a rózsa ápolásával. Erre a célra az Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-Fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft. biztosítja munkatársait.

A tápanyag utánpótlását a korábban elvégzett talajvizsgálatok eredményei alapján hajtjuk végre, elsősorban a talaj szervesanyag-tartalmának és szerkezetének javításával. Főleg a nitrogén pótlása szükséges, mely alkalmas az évek során a talajban felhalmozódott kalciumtartalom lekötésére is.

Folyik az ágyások megújítása a Rozáriumban

A felújítás során 55 fajta 516 tövét ültetjük ki, ezek közül 28 fajta a Márk Gergely által nemesítettek közül való. Mivel a termesztett rózsa csak rózsaalanyon fejlődik rendesen, kizárólag olyan alanyt kívánunk felhasználni, mely bizonyítottan megfelel a Budatétény környéki, mészben gazdag talajokra.

A fajták egységes, talajcserével is összekötött felújítása révén számtalan olyan fajta válik bemutathatóvá, mely nem csak Magyarországon, hanem Európában is ritkaság. Tudomásunk van olyan rózsafajtáról is, melynek egyetlen előfordulása ez a kert. Ezért a fajtagyűjtemény megfelelő állapotában jelentős idegenforgalmi célponttá is válhat, mely turisztikai munkahelyteremtő beruházásokat mozdíthat elő.

A rózsakert egyszerre mutatja be a Magyarországon egykor beszerezhető fajtákat, és azt a nemesítői munkát, mely ezen az anyagon alapult. Márk Gergely Örökség Díjas nemesítő, Budapest díszpolgára, több mint 250 fajtáját a felújítás után méltó körülmények között lehet majd bemutatni. A kert lehetőséget biztosít arra, hogy a kiváló, Hungarikum értékű magyar rózsákat olyan felületen mutassa be, hogy ne csak a virág szépsége, hanem az egész állomány dekorativitása is jól látszódjon. Erre egyik budapesti rózsakiültetés sem alkalmas a budatétényit kivéve.

A felújítás után, a kert esztétikai értéke révén olyan közparki funkciót is elláthat, mely nem csak rekreációra alkalmas, hanem méltó helyszíne lehet rendezvények, kisebb fesztiváloknak. Elsősorban a környezettudatosság, természetszeretet, élhető város témakör körül forgó rendezvények helyszínének válik alkalmassá, de megfelelő lehet akár kisebb komolyzenei koncertek megtartására, és kulturális rendezvényekre is.

A növényállomány felújítása több célcsoport számára is értékes lesz. A kert már eddig is fogadott alkalmanként diákokat, és iskolai csoportokat, a felújítás után azonban rendszeres helyszíne lehetne a környezettudatosságra nevelésnek az általános iskoláktól egészen a kertészeti szakiskolákig és egyetemekig. Mintát adhat a városszépítéshez, főleg a kisebb felületek, például udvarok, teraszok díszítéséhez, és természetesen a parktervezéshez is. Azok számára is értékes lehet, akik arra kíváncsiak, hogy mivel járult hozzá Magyarország a világ kultúrájához és tudományos világához. Márk Gergely és más, korábbi magyar nemesítők munkájának méltó bemutatása a témában járatlanoknak is informatív lesz, pihenésre és gyönyörködésre ad lehetőséget a nagyközönségnek is.. Mindezt azonban csak akkor valósul meg, ha a fenntartó Kutató Intézet a növényanyag rekonstrukcióját kellő minőségben meg tudja valósítani, és a Rozárium esztétikai értékével méltóan tudja reprezentálni a díszkertészet ezen ágát.

MEGHÍVÓ

A Budatétényi Polgári Kör és az
Állami Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató-fejlesztő Közhasznú Nonprofit Kft.
szeretettel meghívja az érdeklődőket

2012. június 7-én, csütörtökön, du. 5 órára
lakossági fórumra a Rozáriumba.
Budapest XXII., Park u. 2.

Az érdeklődő vendégeinket
az Intézet főépülete előtt várjuk!

PROGRAM:
Séta a rózsák között
a Budatétényi Polgári Kör által elnyert pályázat
eredményének bemutatása
A séta után a Kutató előadótermében folytatódik a program.
Kasztovszky Zoltán János igazgató úr
rövid tájékoztatót tart az Intézet helyzetéről,
jövőjéről, dr. Boronkay Gábor kertészmérnök
tudományos munkatárs és Szabó Mária
dísznövény nemesítő kertészmérnök vetített képes előadása.

AKTUALITÁSOK A TÉTÉNYI FENNSÍKON

Egyesületünk is eredményesen pályázott a Fővárosi Környezetvédelmi Alap pályázatán, és az április végéig terjedő időszakban mintegy 1,5 millió Ft értékben végzünk munkálatokat a Tétényi fennsík fővárosi védett övezetei kezelése, élőhely rekonstrukciója, bemutatása területén.

Ennek kapcsán már februárban nagyszabású akciónapot tartottunk, a Magyar Madártani Egyesülettel közösen. 30-40-en voltunk folyamatosan a nap folyamán, a Kamaraerdő menti cserjés, ligetes részen dolgoztunk, közel tíz géppel, láncfűrészekkel, és gépi kaszákkal ritkítottuk a cserjét, kihordva a levágottat a Kamaraerdő menti út mellé, amit majd később ledarálunk. Délután a közeli tisztáson madárhálózás is volt, és a hat befogott cinegét és őszapót gyűrűztük meg, a gyerekek engedhették el őket, a tenyerükben még másodpercekig feküdtek hanyatt.

A téli akciónapon önkénteseinkkel

Nagy területet tisztítottunk meg, ami nem tarvágás, mert csak a galagonya egy része került ki, fák, egyéb bokrok is maradnak. Itt volt a Főpolgármesteri Hivatal illetékes természetvédelmi előadója is, továbbá a Promontor Tv stábja, sőt a helyi rendőrség járőrei is felbukkantak.

Márciusban önkénteseinkkel és a rózsakerti iskola csapatával folytattuk a munkát, nagy területet tisztítottunk meg ismét a cserjétől, teret adva a gyep fejlődésének és a benne lévő értékes, védett növények terjedésének.

Március végén nagy érdeklődéssel övezett fennsík bejárást tartottunk, a törzslátogatók mellett itt volt a Kozmutza Iskola csoportja, és számos új jövevény a város más részeiből.

BŐVÜLT A VÉDELEM

A Vidékfejlesztési Minisztérium rendelete értelmében a Tétényi fennsík egyes agglomerációs területei, a törökbálinti Nagypuszta és annak a fővárosba lenyúló részei, elsősorban az un. ORFK lőtér térségében, összesen mintegy 148 hektáron, 2011. december 29-től országos természetvédelmi státust kaptak.

Egyesületünk, a 2000 körül ismét felerősödő agglomerációs beépítési, átsorolási nyomás kapcsán adta be védettségi javaslatait az akkori környezetvédelmi tárcához, melyek ezen területek és más budaörsi, törökbálinti területek védelmét is kezdeményezték.

Az un. Nagypuszta és a kapcsolódó kisebb, a lőtér környékén lévő fővárosi területek ügyében, hosszú évekig tartott az alkudozás, ami most már révbe jutott, az ellenérdekű felek, a nagy befektetők, lakópark építők visszavonultak. Ezt mutatta az elmúlt év elején tartott fennsík kerekasztal is, ahol az agglomerációs települések is képviseltették magukat, és Turai polgármester úr egyértelműen támogatta a Nagypuszta védelmét. A jelen döntés lényegében ennek, és a kapcsolódó fővárosi, lőtér menti területek védettségét mondta ki.

A fővárosi oldalon, a Balatoni út mentén történő védelem bővítésekre 2008-ban készítettünk részletes tanulmányt, melyet a fővárosnak benyújtottunk. Ez alapján most van tervben egy helyi védettségi rendelet számos más fővárosi területtel együtt, benne pl. a nagytétényi Duna parttal is. Nyilván sok munkával jár majd ezen területek kezelése, tényleges védelme, és bemutatása is, amiben már évtizedes tapasztalatunk van a fennsík fővárosi védett területein. Ebben a helyi erők, a civilek, a civil szervezetek bevonása sokat segíthet, reméljük Törökbálinton is lesz erre kapacitás, mi szívesen segítünk nekik, ill. a nyilván nem könnyű helyzetben lévő Duna Ipoly Nemzeti Parknak is.

Találkozás gyűrűzéskor

A szeles, napos időben körbejártuk a tanösvényt, Gergely Attila botanikusunk bemutatta a fennsík jellegzetes élőhely típusait és már látható növényeit, geológiai érdekességeit. Párhuzamosan karbantartottuk a tanösvény táblákat, a fóliázott ragasztott képekből számosat kicserélve. A fővárosi projektnek köszönhetően ugyancsak megújult a tanösvény induló nagytáblája, a szoborpark után.

Áprilisban a Fitoland közreműködésével kitermelésre és elszállításra került a fennsíkon egykor volt honvédségi hizlalda nagymennyiségű, már régen kiszáradt trágya lerakása, mely elősegítette a terület gyomosodását, így remény van az évek óta kezelt, kaszált degradált terület regenerációjának felgyorsulására.

A tavasz folyamán, a nyár elején, folytatjuk a kezelési munkákat, cserje ritkítás, fenyőmagoncok eltávolítása, bejárások formájában, amelyeken szívesen látjuk az érdeklődőket, segítőket.

Mészáros Péter

DUNA PARTI BEJÁRÁS

Idén is megrendezésre kerül több civil szervezet, így egyesületünk részvételével, a Duna parti Urbitális Majális esemény sorozata, a Duna parti Lovasklubbal, mint központtal. Előzetesen kiemeljük a Duna parti bejárást, amit egyesületünk szervez, Gergely Attila botanikussal bejárjuk a kerületi Duna part déli részét, a Lovasklubból indulva – a Dunatelep és az M0 hídfő közötti zónában – áttekintjük az ártéri erdőket, a kis Háros sziget térségét, a Dunapart II. majd a kastély alatti Duna rét állapotát, végül a nagytétényi logisztikai központ alatti, általunk is védelemre javasolt nagytétényi ártéri erdőket. Találkozás és indulás, május 12.-én szombaton de. 10-kor a Lovasklubban.

ÖNELLÁTÓ GAZDAPROGRAMRÓL

A kerületi önellátó gazdaprogram témakörében közreműködésünkkel két menetes konzultációt tartott annak kezdeményezője Henn Edit, előbb Nagytétényben az iskolák, civil szervezetek részére, majd az érdeklődő lakosoknak a Rózsavölgyi közösségi házban.

A gazdaprogram célja:
A kerületben élő emberek, családok számára egy önfenntartó, önellátó életmód megtanítása, az abba való bevezetésük, szakmai támogatásuk, tevékenységük összehangolása.

Az atomizált társadalom újraszervezése a szerves közösségi működés

Bejárás a tanösvényen

mentén. Hagyományaink, eleink tudásának feleleventése, továbbadása a fiatalok részére is. Az önfenntartásra való nevelés, a teremtő munka becsületének a visszaállítása, a környezettudatos életmódra való visszatérés. A családok megélhetési gondjainak a csökkentése, plusz jövedelemhez való juttatása. Az egészséges életmódra való visszatérés támogatása.

A Kerületi Önellátó Gazdaprogram főbb elemei:

Kishaszonállat-tartás magyar génbankból származó induló állománnyal. Gyümölcstermesztés, magyar génbankokból származó induló állománnyal. Zöldségtermesztés, szintén magyar génbankokból származó induló állománnyal. Gyógynövénytermesztés.

Kiegészítő elemek:

Kézműves termékek előállítása. Egy központi termék átvevő és újraelosztó létrehozása. Őstermelői piac kialakítása. Az egymás közötti elszámolásban a helyi pénz lehetőségének kidolgozása, bevezetése. Az iskolák bevezetése a fent nevezett programba, „Lépj ki a virtuális világodból és tarts velünk ez Élet iskolájában" címmel.

A Kerületi Önellátó Gazdaprogram lehetséges működési formája: Szövetkezeti forma, Kerületi Önellátó Gazdaszövetkezet.

A Budatétényi Polgári Kör éves tagsági díja:
2000 Ft/fő,
diákoknak, nyugdíjasoknak 1000 Ft/fő

Tagdíj, pártolói tagdíj befizetési lehetőség:
programjainkon személyesen,
vagy OTP átutalással

OTP Bank: 11722003-20030607 számlaszámon!

Támogatás más módja:
személyi jövedelemadó 1%

Adószám: 18233573-1-43

Ezúton is köszönjük azon kerületi polgárok támogatását, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk 1%-ával egyesületünket támogatták. Ebben az időszakban a Tétényi fennsíkon végzett élőhelyrekonstrukciós munkákkal, a tanösvény karbantartásával, bemutatásával, fórumok, kerekasztalok, bejárások, valamint természetvédelmi túrák szervezésével, járultunk hozzá a kerület és a régió környezetvédelméhez. Kérjük, ebben az évben is támogassa egyesületünket, és ezen keresztül a kerületi környezet ügyét személyi jövedelemadójának 1%-ával.

Adószámunk:
19657552-1-43
Támogatását előre is köszönjük

Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület
– közhasznú társadalmi szervezet -

Összejöveteleinket
a Klauzál Gábor Művelődési Központban tartjuk
minden hónap első szerdáján
este 6 órától.
Postacímünk: 1780 Bp. Pf. 81.
www.zoldjovo.hu
zoldjovo@zoldjovo.hu

Cigája juhok és kisbárányok a Róza tanyán, a Diótörő úton

Budatétényi Római Katolikus Egyházközség,
a Budapesti Városvédő Egyesület Promontor-Tétény Munkacsoportja
és a Budatétényi Polgári Kör

meghívja Önt és családját a
2012. május 27-én, 8:30 órakor kezdődő

HŐSÖK VASÁRNAPI koszorúzásra

a Szent István Király Plébániatemplomba.
Budapest XXII. Budatétény, Bajcsy-Zsilinszky u. 20.
(A koszorúzókat 8 órára várjuk a helyszínen)

Program:

HIMNUSZ

Ünnepi megemlékezés
Az ünnepi beszédet mond:
Bartos Mihály helytörténész

KOSZORÚZÁSOK
Koszorúzást vezeti: Lévai Pál
Budatétényi Polgári Kör alelnöke

SZÓZAT
Közreműködik:Budatétényi Római Katolikus Egyházközség Kórusa
Vezető: Dóczi-Székely Gáborné

9 órakor:
SZENTMISE
A misét tartja:
Udvarnoky László plébános úr

Felelős kiadó: Mészáros Péter és Kolláthné Hollósy Rita
www.zoldjovo.hu • zoldjovo@zoldjovo.hu • kollathne.rita@gmail.com
1223 Budapest, Dézsmaház u. 19/A
Készült a Fővárosi Környezetvédelmi Alap támogatásával